

Український державний університет залізничного транспорту

Кафедра економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом

АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ МАЛИМ БІЗНЕСОМ

Пояснювальна записка і розрахунки
до кваліфікаційної роботи

МРЕ.340.01.06 ПЗ

Розробив: студент 2 курсу, групи 218-ЕП-Д23
спеціальності 051 «Економіка»
(роботу виконано самостійно, відповідно до
принципів академічної доброчесності)



_____ Андрій СКОРОБОГАТИХ

(підпис)

Керівник: професор, д-р екон. наук
Ірина ТОКМАКОВА

Рецензент: професор, д-р. екон. наук
Олена ДИКАНЬ

2025

Український державний університет залізничного транспорту

Факультет економічний

Кафедра економіки та управління виробничим і комерційним бізнесом

Рівень вищої освіти: магістр

Спеціальність: 051 «Економіка»

Освітня програма: «Економіка підприємства»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри,
професор, д-р екон. наук



_____ Володимир ДИКАНЬ

«___» _____ 2025 р.

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

Скоробогатих Андрію Володимировичу

1 Тема «Антикризове управління малим бізнесом»

керівник Токмакова Ірина Василівна, д-р. екон. наук, професор

затверджені розпорядженням по економічному факультету

від «21» жовтня 2024 року № 24/24

2 Строк подання студентом закінченої роботи «01» січня 2025 року

3 Вихідні дані:

Фінансово-статистична звітність ФОП Ткаченко Н. В.;

Матеріали Державної служби статистики України;

Інформаційно-довідкові дані Міністерства фінансів України;

Прогнозні дані Міністерства економіки України

Аналітичні дані, результати опитувань YC.Market

4 Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити):

1 Теоретичні основи антикризового управління

2 Аналіз діяльності ФОП Ткаченко Н. В.

3 Розвиток антикризового управління в системі малого бізнесу

5 Перелік графічного матеріалу

1 Мета завдання, об'єкт і предмет дослідження
2 Сутність і наслідки криз
3 Механізм розвитку кризових явищ в економіці
4 Компоненти системи антикризового управління
5 Аналіз товарообігу
6 Аналіз основних фондів
7 Аналіз трудових ресурсів
8 Аналіз витрат і доходів
9 Аналіз ефективності діяльності
10 Аналіз факторів середовища бізнесу
11 Негативні чинники впливу на діяльність малого бізнесу
12 Тренди зміцнення стійкості підприємництва в Україні в умовах війни
13 Інноваційні напрямки розвитку малого бізнесу
14 Цифрові інструменти антикризового управління

6 Консультанти окремих розділів

Розділ	Прізвище, ініціали, посада та науковий ступінь консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7 Дата видачі завдання «01» жовтня 2024 року.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Назва етапів	Строк виконання етапів	ПРИМІТКА
1 Теоретичні основи антикризового управління	22.10.2024	ВИКОН.
2 Аналіз діяльності ФОП Ткаченко Н. В.	01.11.2024	ВИКОН.
3 Розвиток антикризового управління в системі малого бізнесу	21.11.20234	ВИКОН.
Висновки	18.12.2024	ВИКОН.
Графічна частина	25.12.2024	ВИКОН.

Студент



Андрій СКОРОБОГАТИХ





Керівник



Ірина ТОКМАКОВА

Зміст

Вступ	6
1. Теоретичні основи антикризового управління	10
1.1 Виникнення та розвиток кризових явищ в економічних системах	10
1.2 Механізм розвитку кризових явищ в економіці та в системі управління підприємств	19
1.3 Сутність антикризового управління	24
Висновки до розділу 1	38
2. Аналіз діяльності ФОП Ткаченко Н. В.	40
2.1 Характеристика бізнесу	40
2.2 Аналіз товарообігу	41
2.3 Аналіз основних фондів	43
2.4 Аналіз трудових ресурсів	46
2.5 Аналіз витрат і доходів	48
2.6 Аналіз ефективності діяльності	50
2.7 Аналіз факторів середовища бізнесу	54
Висновки до розділу 2	56
3 Розвиток антикризового управління в системі малого бізнесу	57
3.1 Сучасні проблеми розвитку малого бізнесу в Україні	57
3.2 Перспективні антикризові заходи в системі малого бізнесу	64
3.3 Реалізація цифрової трансформації малого бізнесу як інструмент антикризового управління	81
Висновки до розділу 3	96

					МРЕ.340.01.06 ПЗ			
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	Антикризове управління малим бізнесом	Літ.	Арк.	Аркуші
Розроб.		Скоробогатих						
Перевір		Токмакова					4	109
Реценз.		Дикань				УкрДУЗТ		
Н. Контр.		Назаренко		08.01.25				
Затверд.		Дикань						

Висновки	98
Список використаних джерел	101

					МРЕ.340.01.06 ПЗ	Арк.
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дат		5

АНОТАЦІЯ

Дана кваліфікаційна робота включає в себе 14 слайдів презентації, 109 аркушів пояснювальної записки формату А4, що включає 21 рисунок, 16 таблиць, 82 літературних джерела.

Ключові слова: КРИЗОВІ ЯВИЩА, МАЛИЙ БІЗНЕС, АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ, ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ, ПРОАКТИВНИЙ ПІДХІД.

Об'єктом дослідження є процеси антикризового управління малим бізнесом.

Метою дослідження є в розкриття теоретичних засад формування криз в сучасній економіці та удосконалення положень антикризового управління малим бізнесом для попередження поширення кризових явищ.

У кваліфікаційній роботі запропоновано проактивний підхід до антикризового управління малим бізнесом, який ґрунтується на формуванні потенціалу для інноваційно-цифрової модернізації бізнес-діяльності. Дані пропозиції сприяють розвитку адаптивності малого бізнесу і створюють базис для впровадження прогресивних інноваційних напрямів діяльності.

З'ясовано негативні фактори, що впливають на діяльність малого бізнесу і систематизовано інструментарій держави щодо забезпечення виживання малого бізнесу в сучасних умовах.

Обґрунтовані перспективні напрями розвитку малого бізнесу і зроблено висновок про їх переважно цифрову спрямованість.

Розроблено пропозиції щодо забезпечення ефективності цифрової трансформації суб'єктів малого бізнесу, запропоновано заходи для впровадження, які сприятимуть підвищенню рівня цифрової зрілості.

ABSTRACT

This qualification work includes 14 presentation slides, 109 pages of an explanatory note in A4 format, featuring 21 figures, 16 tables, and 82 literature references.

Keywords: CRISIS PHENOMENA, SMALL BUSINESS, ANTI-CRISIS MANAGEMENT, DIGITAL TRANSFORMATION, PROACTIVE APPROACH.

The object the study is the processes anti-crisis management mall business.

The purpose the study is to reveal the theoretical foundations the formation of crises in the modern economy and improve the provisions anti-crisis management of small business to prevent the spread of crisis phenomena.

The qualification work proposes a proactive approach to anti-crisis management of small business, which is based on the formation of potential for innovative and digital modernization business activities. These proposals contribute to the development adaptability small business and create a basis for the implementation progressive innovative areas of activity.

Negative factors affecting the activities small businesses have been identified and the state's tools for ensuring the survival small businesses in modern conditions have

been systematized.

Prospective directions small business development are substantiated and a conclusion is made about their predominantly digital orientation.

Proposals have been developed to ensure the effectiveness digital transformation f small businesses, and measures for implementation have been proposed that will contribute to increasing the level digital maturity.

Список використаних джерел

1. Господарський кодекс України: офіц. текст: станом на 16.01.2003 р. Х.: Одісей, 2007. 240 с.
2. Про підприємництво: закон України [офіц. текст станом 5 квітня 2015 року N 273/96-ВР]. *Відомості Верховної Ради*. 1991. № 14. стаття 168. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/698-12> (дата звернення 17.10.2023)
3. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: закон України [офіц. текст станом 22 березня 2012 року N 4618-VI]. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. №3. С. 70. стаття 23. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/698-12> (дата звернення 19.10.2023)
4. Про затвердження Порядку надання роботодавцю компенсації витрат на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні постанова Кабінету Міністрів України від 20 березня 2022 р. № 331. *РАДА. Верховна Рада України: офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/331-2022-%D0%BF#Text>
5. Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 р. № 28 та від 14 липня 2021 р. № 723: постанова Кабінету Міністрів України від 12.03.2022 року №274. *Верховна Рада України: офіційний вебпортал парламенту України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/274-2022-%D0%BF#Text>
6. Кацицка Г., Намлієв Є. Кризові явища як основа виникнення дестабілізаційних процесів в економіці: актуальність теорій та розвиток кризосоціологічних досліджень. *Київський економічний науковий журнал*. 2023. С.103–116.
7. Григор'єва О., Міщенко А. О. Кризові явища в економіці та їх прояви на підприємстві. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2017. Вип. 13(1). С. 76–79.

8. Ткачук А. Ю., Біляк Т. О., Виговський В. Г. Розуміння природи криз та ризиків у процесі забезпечення ефективності управління підприємством. *Економіка, управління та адміністрування*. 2023. №1(103). С. 70–75.

9. Хринюк О., Очеретяна О. Фактори виникнення кризових явищ та забезпечення сталого розвитку підприємства. *Економіка та суспільство*. 2021. №26. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-26-47>

10. Носань Н., Борисенко О., Назаренко Т. Антикризове управління та стратегічний розвиток підприємств у період війни. *Економіка та суспільство*. 2024. №68. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4870/4810>

11. Борзенко В. І. Антикризове управління : навчальний посібник. Х. : Видавництво Іванченка І. С., 2016. 232 с.

12. Скібіцький О. М. Антикризоровий менеджмент : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2009. 568 с.

13. Єпіфанова І., Болотнов Д. Місце стратегії в системі антикризового управління підприємствами. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2022. № 3. С. 335–338.

14. Бутко М. П., Маюренко С. О. Теоретичні засади кризових явищ в економіці. *Економіка та держава*. 2011. № 4. С. 4-7.

15. Дацюк І. В. Сутнісна характеристика кризи підприємств. *Технологія і техніка друкарства*. 2010. Вип. 2 (28). С. 165-170.

16. Дзюбик С. Д., Ривак О. С. Основи економічної теорії : навч. посіб. 3-тє вид., переробл. і доповн. К. : Знання, 2014. 423 с.

17. Іванюта С. М. Антикризорове управління: навч. посібник К. : Центр учбової літератури, 2007. 288 с.

18. Кучінка Т. В. Теоретичні аспекти вивчення феномену економічної кризи. *Науковий вісник Мукачівського державного університету*. 2015. №1(3). С. 29-34.

19. Маковоз О. В., Авагімов А. А. Антикризорове регулювання як основа стабілізації економіки України. *Вісник економіки транспорту і*

промисловості. 2014. № 46. С. 200-204.

20. Мочерний С. В. Основи економічних знань : підручник К.: Видавничий центр «Академія», 2009. 304 с.

21. Орловська О. В. Світові економічні кризи: причини виникнення, наслідки та шляхи подолання. *Науковий вісник національного лісотехнічного університету України*. 2015. Вип. 25. С. 197-202.

22. Остапишин Т. П., Коптюх О. Г. Економічні кризи: сутність, періодичність виникнення, тривалість і стадії їх перебігу. *Фінанси, облік і аудит*. 2013. Вип. 1. С. 113-120.

23. Ситник Л. С. Тенденції розвитку антикризового управління економікою. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2009. № 3. Т 2. С. 27-30.

24. Ткаченко А. М., Калюжна Ю. В. Криза: сутність, класифікація та причини виникнення. *Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності*. 2013. Вип. 1. Т. 1. С. 122 – 126.

25. Лігоненко Л. О. Антикризове управління підприємством в умовах економіки знань та інтелектуалізації менеджменту. *Економічний форум*. 2016. № 1. С. 161–170.

26. Григорян Р. Х Теоретичні основи виникнення та розвитку кризових явищ в економічних системах. *Економіка та управління АПК*. 2024. № 1. С. 59-73.

27. Чухно А. А. Сучасна фінансово-економічна криза: природа, шляхи і методи її подолання. *Економіка України*. 2010. № 1 С. 4-18.

28. Гасанов С. С., Штангрет А. М., Котляревський Я. В. Антикризове корпоративне управління: теоретичні та прикладні аспекти. Київ : ДННУ «Акад. фін. управління», 2012. 301 с.

29. Чаркіна Т. Ю. Теоретико-методологічні основи формування системи антикризового управління пасажирським комплексом залізничного транспорту : дис д-ра екон. наук : 08.00.03 – економіка та управління національним господарством ; 051- Економіка; Дніпр. нац. ун-т залізн. трансп.

ім. В.Лазаряна ; Укр. держ. ун-т залізн. трансп. Харків, 2021. 566 с.

30. Кулиняк І. Я., Жигало І. І., Горбенко Т. М. Кризові ситуації на підприємствах: сутність, класифікація, загрози виникнення та заходи реагування. *Економіка та управління підприємствами*. 2021. Вип. 51. URL: <https://doi.org/10.32843/infrastruct51-27>

31. Марачевська А. Практична цінність антикризового управління підприємством у воєнний та післявоєнний час в Україні. *SWorldJournal*. 2022. № 13-02. С. 8–13.

32. Токмакова І. В., Панченко Н. Г., Кургузова М. Ю. Розроблення антикризової стратегії підприємства в умовах цифрової трансформації. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2021/2022. № 76-77. С. 71-80.

33. Кулиняк І. Я., Жигало І. І., Горбенко Т. М. Кризові ситуації на підприємствах: сутність, класифікація, загрози виникнення та заходи реагування. *Економіка та управління підприємствами*. 2021. Вип. 51. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastruct51-27>

34. Barton L. Crisis in organizations: Managing and communicating in the Heat of Chaos. Cincinnati. Ohio: SouthWestern, 1993. 256 p.

35. Шибяєва Н. В., Бабан Т. О., Ткаченко С.Є. Сучасні економічні теорії: навчальний посібник. Х.: ДБТУ, 2024. 145 с.

36. Kitchin Joseph. Cycles and Trends in Economic Factors. *The Review of Economics and Statistics*. 1923. Vol. 5, No. 1. P. 10–16.

37. Тараненко І. В. Структура економічного циклу та особливості циклічного розвитку відкритої економіки України в контексті виходу зі світової фінансово-економічної кризи. *Бюлетень Міжн. Нобелівського економічного форуму*. 2010. № 1 (3). Т. 1. С. 343 – 357.

38. Schumpeter Joseph A. Capitalism, Socialism and Democracy. Capitalism. Socialism and Democracy. New York: Harper & Row, 1942. 381 p

39. Жаворонок А. В. Теоретичні основи дослідження класифікації економічних циклів. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2021. № 4 (28). С. 26–34.

40. Демченко Д. А., Носова Т. І., Жадько К. С., Калмиков О. В. Зміст економічних криз та їх вплив на формування та розвиток кадрового потенціалу підприємств. *Центральноукраїнський науковий вісник*. Економічні науки. 2023. Вип. 10 (43). С.62-70.
41. Ватченко Б., Шаранов Р. Антикризове управління підприємством в умовах війни. *Економічний простір*. 2022. № 182. С. 38–43.
42. Стешенко О. Д., Масалигіна В. В. Антикризове управління в умовах пандемії. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2020. № 70–71. С. 75–82.
43. Романяк Г. М. Сутність антикризового управління підприємством в умовах нестабільного ринкового середовища. *Наукові записки*. 2016. №1. С. 235-239.
44. Череп А. В., Северина С. В. Антикризове управління як основа забезпечення життєдіяльності підприємства. *Економічний простір*. 2010. № 37. С. 277-282.
45. Терещенко О. О. Антикризове фінансове управління на підприємстві : навч. посіб. К. : КНЕУ, 2004. 560 с.
46. Василенко В.О. Антикризове управління підприємством : навч. посібник К. : ЦУЛ, 2003. 504 с.
47. Дикань В. Л., Воловельська В. І., Маковоз О. В. Економічна безпека підприємства: підруч. Харків: УкрДАЗТ, 2011. 266 с.
48. Супрун В. О. Моделі антикризового управління машинобудівним підприємством в умовах довготривалої економічної кризи. *Фінансовий простір*. 2015. № 2(18). С. 417-421
49. Коваленко В. В., Суганяка М. В., Фучеджи В. І. Антикризове фінансове управління в системі суб'єктів економічної діяльності : методи та інструменти оцінювання : монографія. Одеса, 2013. 381 с.
50. Макаренко І. О. Алгоритм антикризового управління підприємством. *Актуальні проблеми економіки*. 2005. № 3. С. 104–109.
51. Мальчик М. В., Оплачко І. О. Механізм антикризового управління

діяльністю промислових підприємств з урахуванням організації рефлексивних впливів. *Вісник НУ «Львівська політехніка»*. 2018. № 892. С. 140-149.

52. Лункіна І. Ю. Теоретичні аспекти антикризового управління підприємством в умовах турбулентності зовнішнього середовища. *Бізнес Інформ*. 2024. №1. С. 22–28.

53. Мостенська Т. Л., Юрій Е.О. Інструменти антикризового управління. *Український журнал прикладної економіки*. 2019. Том 4. № 1. С. 64-72.

54. Одношевна О., Міньковська А., Саванчук Т. Антикризове управління як елемент удосконалення системи економічної безпеки в сучасних умовах. *Економіка та суспільство*. 2023. № 49. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-9>

55. Шаранов Р. С. Алгоритм антикризового управління підприємства. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2021. № 6(39). С. 288-296.

56. Ладунка І. С., Андрюшина О. І. Антикризове управління підприємством. *Економіка і суспільство*. 2017. Випуск 8. С.278-281.

57. Діденко Є. О., Фесюн А. С. Теоретико-методичні засади антикризового управління підприємствами. *Економіка та держава*. 2018. № 11. С. 90-96.

58. Добровольська О. В., Рондова М. А. Прогнозування банкрутства як методу оцінки фінансового стану підприємства. *Агросвіт*. 2021. № 20. С. 40-45.

59. Дикань В. Л., Токмакова І. В., Овчиннікова В. О., Корінь М. В., Толстова А. В. Основи бізнесу : навч. посіб. Харків : УкрДУЗТ, 2018. 291 с.

60. Дикань В. Л., Воловельська І. В., Каличева Н. Є. Економіка підприємства : конспект лекцій. Частина 2. Харків : УкрДУЗТ, 2021. 45 с.

61. Дикань В. Л., Маслова В. О. Організація виробництва : навч. посібник. Харків : УкрДАЗТ, 2013. 422 с.

62. Дикань В. Л., Токмакова І. В., Овчиннікова В. О., Корінь М. В., Толстова А. В. Економічна діагностика: підручник Харків: УкрДУЗТ, 2022.

284 с.

63. Дикань В. Л., Назаренко І. Л., Компанієць В. В. Техніко-економічний аналіз діяльності підприємств залізничного транспорту: підручник. За ред. В.Л. Диканя Харків: УкрДАЗТ, 2013. 547 с.

64. Дикань В. Л., Єлагін Ю. В., Сухорукова Т. Г. Економіка праці на підприємствах залізничного транспорту : підручник. Харків : УкрДАЗТ, 2012. 281 с.

65. Дикань В. Л., Воловельська І. В., Каличева Н. Є. Економіка підприємства : конспект лекцій. Частина 4. Харків : УкрДУЗТ, 2022. 50 с.

66. Дикань В. Л., Єлагін Ю. В., Корінь М. В. Реінжиніринг бізнес-процесів підприємств : конспект лекцій з дисципліни «Реінжиніринг підприємств». Харків : УкрДАЗТ, 2013. 85 с.

67. Дикань В. Л., Зубенко В. О., Маковоз О. В., Токмакова І. В., Шраменко О. В. Стратегічне управління : навч. посіб. Київ : «Центр учбової літератури», 2013. 272 с.

68. Васюта В. Б., Лобас В. Г., Зубко О. І. Сучасні проблеми розвитку малого підприємництва в Україні. *Галицький економічний вісник*. 2024. Том 87. № 2. С. 207–213.

69. Діяльність суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва. *Державна служба статистики України: веб-сайт*. URL: https://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2023/zb/12/Dsvsimm_22.pdf

70. Пріоритети розвитку реального сектора в умовах війни та повоєнного відновлення економіки України : аналіт. доп. / [О. В. Собкевич, А. В. Шевченко, В. М. Русан та ін.] ; за загальн. ред. Я. А. Жаліла Київ : НІСД, 2024. 104 с.

71. Кількість зареєстрованих фізичних осіб-підприємців за видами економічної діяльності на 1 квітня 2024 р. *Державна служба статистики України: веб-сайт*. URL: https://ukrstat.gov.ua/edrpoу/ukr/EDRPU_2024/kfop_reg/arh_kfop_reg_24_u.html

72. Дослідження стану та потреб бізнесу в умовах війни: результати

опитування в грудні 2023 - січні 2024 років. ДіяБізнес. URL: <https://business.diia.gov.ua/analytics/research/stan-ta-potreby-biznesu-v-umovakh-viiny-rezultaty-doslidzhennia-v-sichni-2024>

73. Проблеми розвитку малого та середнього бізнесу в Україні як основного джерела робочих місць. *Національний інститут стратегічних досліджень: веб-сайт* URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/sotsialna-polityka/problemy-rozvytku-maloho-ta-serednoho-biznesu-v-ukrayini-yak>

74. Мінфін: За час дії воєнного стану в Україні видано 57 261 кредит на 227,3 млрд грн за програмою «Доступні кредити 5-7-9%». *Міністерство Фінансів України: веб-сайт.* URL: https://mof.gov.ua/uk/news/minfin_za_chas_dii_voienного_stanu_v_ukraini_vidano_57_261_kredit_na_2273_mlrд_grn_za_programoiu_dostupni_krediti_5-7-9-4690

75. 10 000 євро для малого бізнесу: отримайте грант від EU4Business. *Міністерство цифрової трансформації України: офіційний веб-сайт.* URL: <https://thedigital.gov.ua/news/10-000-evro-dlya-malogo-biznesu-otrimayt...>

76. Стратегія відновлення, сталого розвитку та цифрової трансформації малого і середнього підприємництва на період до 2027 року. *Міністерство економіки України: офіційний веб-сайт.* URL: <https://me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&tag=StrategiiaVidnovlennia-StalogoRozvitkuTaTsifrovoiTransformatsiiMalogoISerednogoPidprimnitstvaNaPeriodDo2027-Roku&showArchive=true&isSpecial=true>

77. Токмакова І. В., Рисована Д. Ю., Скоробогатих А. В. Розроблення стратегії цифрової модернізації в контексті забезпечення інноваційного розвитку підприємства. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2024. № 87. С. 231-241.

78. Токмакова І. В., Скоробогатих А. В. Переваги ощадливого виробництва в епоху цифровізації. *84 студентська науково-технічна конференція УкрДУЗТ: тези доповідей (11 - 12 грудня 2024 р.), м. Харків*). Х.: УкрДУЗТ. С. 383-384.

79. Ревенко О. В. Цифрова трансформація малого бізнесу: перспективи

та виклики. *Правова наука і державотворення в Україні в контексті інтеграційних процесів*: матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції, 19-20 травня 2023 р. : тези допов.. Суми: СФ ХНУВС, 2023. С. 314 – 316.

80. Dykan V., Tokmakova I., Ovchynnikova V., Korin M., Obruch H Strategic management of innovation activity of railway enterprises within digital changes in the industry. *AIP Conference Proceeding*. 2023. Vol. 2490, Is. 1. URL: <https://doi.org/10.1063/5.0143859>.

81. Дикань В. Л., Токмакова І. В., Назаренко І. Л. Методичні вказівки до виконання кваліфікаційної роботи для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 051 «Економіка». Харків: УкрДУЗТ, 2023. 63 с.

82. Студентська навчальна звітність. Текстова частина (пояснювальна записка). Загальні вимоги до побудови, викладення та оформлення: Методичний посібник з додержання вимог нормоконтролю у студентській навчальній звітності. За заг. ред. Л. М. Козара. Х.: УкрДАЗТ, 2014. 54 с.